

Aanvullend onderzoek naar het voorkomen van vleermuizen en broedvogels in de Mariëngaarde te Tilburg

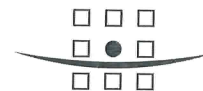
TBV Wonen

1 oktober 2010

Eindrapport

9V8736a0

tbv wonen
ruimte voor mensen

ROYAL HASKONING**HASKONING NEDERLAND B.V.
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING**

George Hintzenweg 85
Postbus 8520
3009 AM Rotterdam
+31 (0)10 443 36 66 Telefoon
info@rotterdam.royalhaskoning.com E-mail
www.royalhaskoning.com Internet
Arnhem 09122561 KvK

Documenttitel Aanvullend onderzoek naar het voorkomen
van vleermuizen en broedvogels in de
Mariëngaarde te Tilburg

Verkorte documenttitel Vleermuis- en broedvogelonderzoek

Status Eindrapport

Datum 1 oktober 2010

Projectnaam Quick-scan ffwet en kapvergunning
Damsstraat Tilburg

Projectnummer 9V8736a0

Opdrachtgever TBV Wonen
de heer F. Lee

Referentie 9V8736a0/R00002/902036/Rott

Auteur(s) Drs. A.H. (Arthur) Hoffmann

Collegiale toets ir. H. (Harm) Kossen *bla*

Datum/paraaf 1-10-2010 *Elo*

Vrijgegeven door ir. E. (Esther) Bosman

Datum/paraaf 1-10-2010 *E*

INHOUDSOPGAVE

	Blz.
1 INLEIDING	1
2 WERKWIJZE	2
3 RESULTATEN	3
3.1 Broedvogels	3
3.2 Vleermuizen	3
3.2.1 Waarnemingen	3
3.2.2 Mariëngaarde als verblijf voor vleermuizen	4
4 CONCLUSIE	5

1 INLEIDING

TBV Wonen is voornemens het gebouw “Mariëngaarde” aan de Burgemeester Damsstraat in Tilburg te renoveren. De renovatie bestaat gedeeltelijk uit het aanbouwen van het bestaande pand en gedeeltelijk uit sloop en nieuwbouw. Ten behoeve van de renovatie en de sloop moeten er enkele bomen in de binnentuin gekapt worden.

In maart 2010 heeft Royal Haskoning een quick-scan uitgevoerd en geconcludeerd dat het pand mogelijk dient als leefgebied voor beschermde soorten vogels en vleermuizen. TBV Wonen heeft Royal Haskoning gevraagd nader te onderzoeken of het pand daadwerkelijk onderdeel uitmaakt van het leefgebied van deze beschermde soorten.

In dit rapport staan de resultaten van dit onderzoek vermeld en wordt ingegaan op de vraag of voor de geplande renovatie een ontheffing van de Flora- en faunawet is vereist.

2 WERKWIJZE

Vleermuizen kunnen het hele jaar in gebouwen aangetroffen worden. Het gebouw kan verschillende functies hebben voor vleermuizen, namelijk als zomer- en/of winterverblijfplaats en als kraam- en/of paarverblijfplaats. Om een van deze functies aan te tonen dient op verschillende momenten in het jaar onderzocht te worden of vleermuizen in het gebouw aanwezig zijn. In tabel 2.1 staat weergegeven in welke periode onderzoek gewenst is en wanneer het betreffende onderzoek is uitgevoerd. Het onderzoek naar zomer- en winterverblijven viel samen met de onderzoeken naar respectievelijk kraam- en paarverblijfplaatsen.

Voor het inventariseren van vleermuizen is een vleermuisprotocol opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ, in overleg met de Dienst Landelijk Gebied en de Gegevensautoriteit Natuur. Royal Haskoning volgt als lid van het Netwerk Groene Bureaus dit protocol.

Tabel 2.1. overzicht onderzoeksdata

Functie	Periode	Data veldonderzoek
Kraamverblijf	15 mei - 15 juli	26/27 mei en 22/23 juni
Paarverblijf	15 augustus - 1 oktober	31 augustus 1 september en 12/13 september
Zomer- en winterverblijf	1 maart - 15 oktober 1 augustus - 1 september	Zie de data van respectievelijk kraam- en paarverblijf

Er is zowel 's avonds van zonsondergang tot enkele uren na zonsondergang (uitvliegen), als 's morgens van enkele uren voor tot rond zonsopkomst (zwermen en invliegen) geïnventariseerd met behulp van een ultrasound-detector (Pettersson D200). De onderzoeksinspanning tijdens het tijdstip van uit- en invliegen van de vleermuizen heeft zich geconcentreerd op de vleugel van het gebouw dat gesloopt en herbouwd gaat worden. Tijdens de rest van het onderzoek is ook in de nabijheid van "Mariëngaarde" onderzocht of er vleermuizen actief zijn. Hierdoor valt zowel vast te stellen of er vleermuizen in de omgeving van het plangebied aanwezig zijn en meer in detail of het betreffende (gedeelte) van het gebouw onderdeel uitmaakt van het leefgebied van vleermuizen.

Voorafgaand aan de bezoeken ten behoeve van het vaststellen van kraamverblijfplaatsen van vleermuizen is onderzocht of in het gebouw broedvogels aanwezig zijn. Hierbij is specifiek gelet op huismussen en gierzwaluwen, waarbij is onderzocht of deze soorten op en nabij het gebouw voorkomen en of ze binding (een nest) met het gebouw hebben. Er is niet gericht gezocht naar nesten, maar onderzocht of vogels specifiek gedrag vertonen dat duidt op het hebben van een nest in het gebouw.

3 RESULTATEN

3.1 Broedvogels

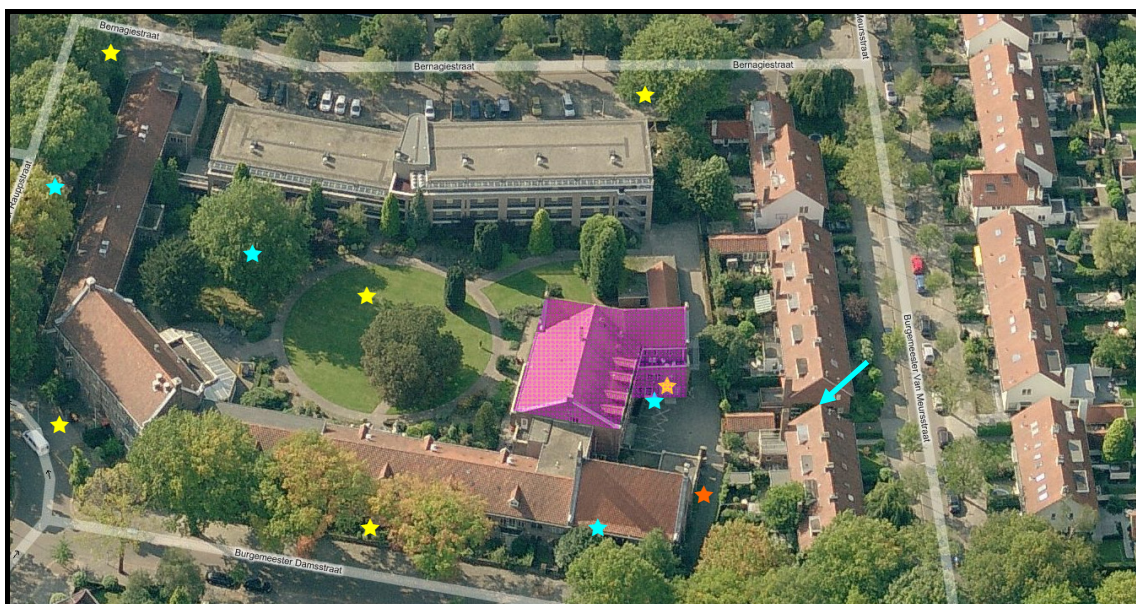
Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de gebouwen dienst doen als onderkomen van de genoemde soorten. Huismussen zijn niet aangetroffen en gierzwaluwen zijn alleen op grote hoogte overvliegend gezien. Deze vogels toonden geen binding met de betreffende panden.

3.2 Vleermuizen

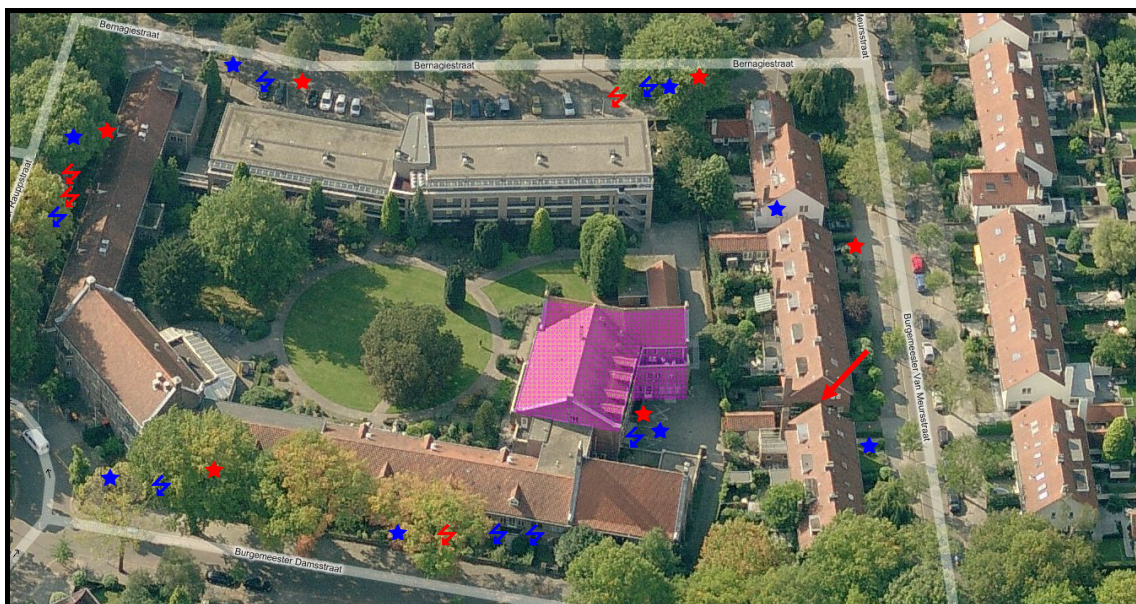
3.2.1 Waarnemingen

Tijdens alle onderzoeksnachten is in de directe omgeving van de Mariëngaarde activiteit van vleermuizen waargenomen. In de figuren 3.1 en 3.2 zijn alle waarnemingen van vleermuizen weergegeven.

Figuur 3.1 waarnemingen van vleermuizen tijdens het onderzoek naar kraam- en zomerverblijfplaatsen. Met een gele ster zijn de waarnemingen van Gewone dwergvleermuizen in de nacht van 26/27 mei 2010 weergegeven; de oranje ster is de waarneming van een Laatvlieger in de nacht van 26/27 mei 2010 en de lichtblauwe sterren zijn waarnemingen van de Gewone dwergvleermuis in de nacht van 22/23 juni 2010. De lichtblauwe pijl geeft aan waar een Gewone dwergvleermuis een zomerverblijfplaats heeft. De te slopen en herbouwen vleugel is in paars weergegeven (bron luchtfoto: Bing Maps).

Figuur 3.2. waarnemingen van vleermuizen tijdens het onderzoek naar paar- en winterverblijfplaatsen.
 ↗ = baltsend; ★ = jagend; → = verblijfplaats. In rood zijn de waarnemingen van de nacht van 31 augustus op 1 september 2010 en in blauw de waarnemingen van de nacht van 12/13 september weergegeven. De te slopen en herbouwen vleugel is in paars weergegeven (bron luchtfoto: Bing Maps).

Er zijn meerdere jagende Gewone dwergvleermuizen waargenomen, voornamelijk bij de ingang (hek) achter de kapel. Ook in de binnentuin en in de omliggende straten zijn jagende dieren waargenomen. Een maal is een overvliegende Laatvlieger gehoord. Naast jagende vleermuizen zijn tijdens het onderzoek naar paarverblijfplaatsen op verschillende plekken rond het gebouw baltsende Gewone dwergvleermuizen gezien en gehoord. Er is niet waargenomen dat vleermuizen gebruik maken van het pand. Er is een zwermende Gewone dwergvleermuis waargenomen bij een woonhuis tegenover Mariëngaarde (Burgemeester van Meursstraat 8). De vleermuis is tijdens twee onderzoeksnachten onder de nok van het huis naar binnen gegaan.

3.2.2 Mariëngaarde als verblijf voor vleermuizen

Om het complex Mariëngaarde zijn veel jagende en baltsende vleermuizen waargenomen. Dit impliceert dat het complex en/of gebouwen in de directe omgeving geschikt zijn als verblijf voor vleermuizen. Tijdens het onderzoek is van een gebouw in de omgeving aangetoond dat er een verblijfplaats aanwezig is. Het betreft een woonhuis aan de Burgemeester van Meursstraat. In de vleugel van de “Mariëngaarde” die gesloopt en herbouwd gaat worden zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Gezien de onderzoeksinspanning en het aantal waargenomen vleermuizen in de nabijheid van deze vleugel kan geconcludeerd worden dat de vleugel ongeschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen en dat de waargenomen vleermuizen elders onderdak vinden.

4 CONCLUSIE

Op basis van de bevindingen van dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat::

- De aanwezigheid van nesten van beschermde broedvogels in de panden valt uit te sluiten.
- Er tijdens het onderzoek geen vleermuizen zijn waargenomen die binding met het gebouw Mariëngaarde hebben, en hiermee de functie van het pand als vaste verblijfplaats voor vleermuizen kan worden uitgesloten.

Er voor de geplande werkzaamheden geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.